

[Ministeren for Grønland.]

nødvendigjort af de geografiske og klimatiske forhold i Grønland, kan imidlertid bevirke, at Grønland vil være urepræsenteret i folketinget i en periode, idet de grønlandske folketingsmandater ved opløsningen af folketinget bortfalder sammen med de øvrige mandater.

Jeg må give det ærede medlem hr. Rosing ret i, at der her foreligger et vanskeligt problem, og at det må være ønskeligt, så vidt det er muligt, at sikre, at Grønland til stadighed er repræsenteret i tinget på samme måde som de øvrige dele af riget. Der knytter sig imidlertid stærke betænkeligheder til at ændre de gældende regler, idet man ved at bevare de grønlandske mandater ud over valget her i landet kan tænkes at skabe en anden politisk stilling i folketinget end valget egentlig betinger. Af hensyn hertil ønskede rigsdagen i 1953 udtrykkelig at indføre en regel om, at de grønlandske medlemmers mandater bortfaldt samtidig med de øvrige medlemmers.

Da det ærede medlem hr. Rosing sidste gang rejste det samme spørgsmål, i 1960, svarede den daværende minister for Grønland, at regeringen var indstillet på at følge de grønlandske medlemmers ønske mest muligt, men at regeringen ikke fandt, at situationen på dette område havde ændret sig væsentligt siden rigsdagen i 1953 havde taget stilling til spørgsmålet. Der blev endvidere henvist til, at de grønlandske medlemmer var faste medlemmer af folketingets Grønlandsudvalg, hvilket formentlig kunne afbøde eventuelle ulemper i perioden mellem de to valg.

Jeg er blevet bekendt med, at sagen i 1960 har været drøftet mellem den daværende statsminister og folketingets præsidium, og at der har været enighed om, at det naturligvis stod partierne frit for at stille ændringsforslag, men at hverken regeringen eller præsidiets fandt anledning til at tage spørgsmålet om en ændring af de gældende regler op.

Ser man på sagen, som den ligger i dag, er forholdet vel det, at et valg i Grønland på grund af de forbedrede flyforbindelser og telekommunikationsforhold kan afholdes med kortere varsel end førhen. Det kan i denne forbindelse nævnes, at det — ganske

vist med nogen vanskelighed — lykkedes at gennemføre sidste folketingsvalg den 15. november 1960, altså samme dag som i det øvrige rige, til trods for at tidspunktet ikke var det gunstigste for Grønland.

Yderligere kan oplyses, at vi i ministeriet for Grønland overvejer at indføre bestemmelse om udarbejdelse af årlige valglistor i lighed med den her i landet gældende ordning. Dette ville medføre, at der kan afholdes valg hurtigere end efter den nugældende ordning, hvorefter man, inden valg kan afholdes, først skal lade udarbejde valglistor, der skal fremlægges i god tid inden valget. Men jeg er selvfølgelig ganske klar over, at man også i fremtiden kan komme ud for, at det på grund af klimatiske forhold ikke kan lade sig gøre at afholde valg samme dag i Grønland som hernede.

Jeg ville gerne være mere imødekommende over for det ærede medlem hr. Rosing i mit svar på hans spørgsmål, end jeg kan være det lige i øjeblikket, men jeg kan i hvert fald svare, at spørgsmålet vil blive nærmere undersøgt endnu en gang, bl. a. under henvisning til grundlovens § 32, stk. 5, om, at der ved lov kan gives særlige regler om færøske og grønlandske folketingsmandaters ikrafttræden og ophør, den paragraf, som det ærede medlem lige har henvist til.

Rosing: Jeg takker for svaret, som jeg dog ikke kan være helt tilfreds med, og jeg må vende tilbage til mit hovedsynspunkt med den alvor, det fortjener, at det er forkert at opretholde et system, der udsætter grønlænderne for ikke fra denne talerstol at kunne udtrykke deres mening og ikke ved deres stemmeafgivning at kunne indvirke på beslutningerne i det høje ting.

Jeg må derfor bede den højtærede minister om at overveje sit standpunkt endnu en gang og benytte sin indflydelse til at bidrage til en ændring af forholdene.

Ministeren for Grønland (Mikael Gam): Jeg kan hertil bemærke, at jeg har jo allerede i slutningen af mit svar givet et tilsagn om overvejelse af sagen endnu en gang under henvisning til den pågældende paragraf i grundloven.

Hermed sluttede spørgsmålet.